

§ 457

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotus vuodeksi 2024 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2024-2026

HEL 2023-005194 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotuksen vuodeksi 2024 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2024-2026.

Lautakunnan aiemmin asettamat tavoitteet joukkoliikenteen lippujen hinnoista edellyttävät HSL:n kuntaosuuden kasvattamista nyt esitetysti. Tarvittava summa tarkentuu syksyn kuluessa kun myös HSL:n talousennuste ja siten Helsingin ylijäämän koko tarkentuvat.

Lautakunta totesi yleisten alueiden ylläpidon laatu on keskeistä kaupunkilaisten viihtyvyyden kannalta ja yleisten alueiden viihtyisyys on korkealla prioriteetilla myös kaupunkistrategiassa. Määrärahoihin tulee löytyä vähintään 4 miljoonan euron korotus tämän esityksen tasoon nähden.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Leena Sutela, yksikön päällikkö Maria Sillanpää ja tiimipäällikkö Tuula Pipinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Lautakunta päättää lisäksi lausua seuraavaa:

Lautakunnan aiemmin asettamat tavoitteet joukkoliikenteen lippujen hinnoista edellyttävät HSL:n kuntaosuuden kasvattamista nyt esitetysti. Tarvittava summa tarkentuu syksyn kuluessa kun myös HSL:n talousennuste ja siten Helsingin ylijäämän koko tarkentuvat.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Lisäys liitteessä 1 sivuilla 4 ja 6 sekä liitteessä 4: "Tavoitteenamme on, että liikenneturvallisuus ja -sujuvuus paranevat tehokkaalla ja kattavalla pysäköinninvalvonnalla ja asianmukaisilla väliaikaisilla liikennejärjestelyillä" perään lisätään: "Huomiota kiinnitetään eri-

tyisesti työmaa-aikaisten kävelyn ja pyöräilyn poikkeusjärjestelyjen sujuvuuteen ja turvallisuuteen.”

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sameli Sivosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa yleisten alueiden ylläpidon laatu on keskeistä kaupunkilaisten viihtyvyyden kannalta ja yleisten alueiden viihtyisyys on korkealla prioriteetilla myös kaupunkistrategiassa. Määrärahoihin tulee löytyä vähintään 4 miljoonan euron korotus tämän esityksen tasoon nähden.

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Katri Penttinen, Saana Rossi, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 9–4.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Sutela, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39841
leena.sutela(a)hel.fi
Maria Sillanpää, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus 2024 KYMP päivitetty Kylk:n 12.9.2023 päätöksen mukaisesti
- 2 Palvelukustannukset ja suoritteet talousarviokohdittain 2024_KYMP
- 3 Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2024_KYMP
- 4 Muut toiminnalliset tavoitteet päivitetty Kylk:n 12.9.2023 päätöksen mukaisesti
- 5 Käyttötaloustaulukot 2024_KYMP
- 6 Esirakentamishankkeiden rakentamisohjelma 2024–2026_KYMP
- 7 Hankeohjelma rakennukset 2024–2033_KYMP
- 8 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2024–2033_KYMP
- 9 Infrainvestointien investointiohjelma 2024_KYMP
- 10 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2024-2033_KYMP
- 11 Katujen ja liikenneväylien rakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 12 Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamisohjelma 2024–2026
- 13 Kaupunki uudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 14 Yhteenvetotaulukko investoinnit 2024_KYMP
- 15 Projektialueiden infrarakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 16 Kaupunkiliikenne Oy investoinnit ja palvelukorvaukset 2024-2033_KYMP
- 17 Henkilöstötoimikunnan lausunto allekirjoittamaton TAE2024_KYMP_nettiin
- 18 Henkilöstötoimikunnan lausuntoTAE2024 allekirjoitettu 2024_KYMP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotuksen vuodeksi 2024 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2024-2026.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2024 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2024-2026 on laadittu kaupunginhallituksen 12.6.2023 antaman vuoden 2024 talousarvioehdotuksen raamin ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2024-2026 laatimisohjeen mukaisesti.

Talousarvioehdotuksen raami 2024 ja laatimisohjeet perustuvat:

- Yleiseen talouskehitykseen ja sotepe-muutoksen huomioimiseen kaupungin verorahoituksessa 2023-2026.
- Kaupunkistrategian käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sekä kokonaisinvestointien mitoittamisen tavoitteisiin (toiminnan ja investointien rahavirran taso sekä lainakannan kasvu).
- Vuonna 2023 toteutuneen kustannustason muutoksen kiihtymisen huomioimiseen vuoden 2024 raamissa.

Käyttötalous

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalous sisältää talousarviokohdat:

1. Kaupunkirakenne ja hallinto TA-kohta 3 10 01 (brutto) (aiempi nimi Kaupunkirakenne)
2. Tilat ja rakennuttaminen TA-kohta 3 10 02 (netto) (aiempi nimi Rakennukset)
3. Asuntotuotanto TA-kohta 3 10 03 (netto)
4. HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet TA-kohta 3 10 04 (brutto)
5. Tuki HKL-liikelaitokselle TA-kohta 3 10 06 (brutto)
6. Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle TA-kohta 3 10 07 (netto) (aiempi nimi Joukkoliikenne)
7. Palvelut ja luvat TA-kohta 3 10 08 (netto)
8. Yleisten alueiden kunnossapito uusi TA-kohta 3 10 09 (brutto)

Esitys kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaksi on liitteenä 1.

3 10 01 Kaupunkirakenne ja hallinto

Talousarviokohdan 3 10 01 toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia. Talousarvioehdotuksen mukaiset käyttötalouden tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) ovat 447,1 milj. euroa (TA 2023 noin 437,4 milj. euroa) ja käyttömenot 74,1 milj. euroa (TA 2023 noin 71,5 milj. euroa). Menot nousevat noin 2,6 milj. euroa (3,6 %). Talousarvioehdotuksessa on huomioitu palkkojen sopimuskorotukset, muiden sopimusten (ml. tietohallinnon sopimukset) hintojen korotukset sekä muutokset toiminnassa ja sen painopisteissä, esimerkiksi investointihankkeiden suunnittelun resurssien vahvistaminen.

Hallinto- ja tukipalveluiden kustannusten vyörytysten uudistusta valmistellaan toimialalla. Valmistelun periaatteena on, että hallinto- ja tukipalveluiden kustannukset vyörytetään aiheuttamisperiaatteen mukaisesti toimialan palvelukokonaisuuksien talousarviokohdille. Toimiala esittää, että ko. vyörytyksiä koskeva uudistus toteutetaan vuoden 2024 talousarviossa ja sitä jatkovalmistellaan yhdessä kanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa syksyn 2023 aikana.

Digitalisaation ja tiedolla johtamisen edellytysten parantamiseksi esitetään määrärahan kohdentamisen muutosta ICT-irtaimen investointimäärärahoista käyttötalouteen sekä tietohallinnon budjetin kokonaisuudesta kasvavien tietojärjestelmien sopimusvelvoitteiden kattamiseksi. Määrärahojen siirto käyttötalouteen parantaa digitalisaation edis-

tämisen resursointia, sillä tietojärjestelmien osalta painopiste on siirtymässä omaan omistukseen hankkimisesta palveluiden ostamiseen.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 5.

3 10 02 Tilat ja rakennuttaminen

Talousarvioehdotuksen mukainen sitova toimintakate on 265,1 milj. euroa, kasvua noin 12,6 milj. euroa (5,0 %) verrattuna vuoden 2023 talousarvioon.

Talousarvioehdotuksessa tuloja (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan toteutuvan 628,110 milj. euroa ja käyttömenoarvio on 363,051 milj. euroa.

Talousarvion keskeisimmät selittävät tekijät: indeksikorotukset huomioiden tilakannan muutokset (tulot ja toimintamenot), ylläpitovuokrien tasokorotukset, palkkojen sopimuskorotukset sekä ICT-menojen kasvu.

Asumisen palveluita sujuvoitetaan keräämällä kyseiset toimijat yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta alkaen. Palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuteen perustettavaan uuteen palveluun sijoittuvat jatkossa Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden Asukas- ja yrityspalveluihin nykyisin kuuluva Asuntopalvelut -yksikkö sekä Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden Tilat palveluun nykyisin kuuluva Asuntoyksikkö, joka samalla poistuu talousarviokohdasta 3 10 02.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 5.

3 10 03 Asuntotuotanto

Talousarvioehdotuksen mukainen sitova toimintakate on 6,543 milj. euroa (TA 2023 noin 6,487 milj. euroa). Tuloja arvioidaan toteutuvan 36,490 milj. euroa ja käyttömenoarvio on 29,947 milj. euroa. Toimintamenoissa on huomioitu rakennusaikaisten lainojen koronnousu. Henkilöstömenot on budjetoitu vuoden 2023 tasolle johtuen yhden tiimin aloituksen siirtymisestä myöhemmäksi rakennusalan vaikean suhdannetilanteen vuoksi.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 5.

3 10 04, 3 10 06 ja 3 10 07 talousarviokohdat

Talousarviokohdat 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet, 3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle ja 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle on esitetty liitteessä 5

3 10 08 Palvelut ja luvat

Talousarvioehdotuksen mukainen sitova toimintakate on 32,4 milj. euroa, kasvua noin 3,5 milj. euroa (12,1 %) vuoden 2023 talousarvioon nähden. Tuloja arvioidaan toteutuvan 148,9 milj. euroa (TA 2023 noin 77,9 milj. euroa) ja käyttömenoarvio on 116,5 milj. euroa (TA 2023 48,9 milj. euroa).

Keskeisimpiä muutoksia ovat TA-kohdalle perustettava uusi asuntopalvelu, pysäköintitunnusten tulojen kasvu, palkkojen sopimuskorotukset sekä ICT-menojen kasvu.

Asumisen palveluita sujuvoitetaan keräämällä kyseiset toimijat yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta alkaen. Palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuteen perustettavaan uuteen palveluun sijoittuvat jatkossa Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden Asukas- ja yrityspalveluihin nykyisin kuuluva Asuntopalvelut -yksikkö sekä Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden Tilat palveluun nykyisin kuuluva Asuntoyksikkö.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 5.

3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

Yleisten alueiden kunnossapito siirtyy 1.1.2024 alkaen 3 10 01 Kaupunkirakenne-talousarviokohdasta omaksi bruttobudjetoiduksi talousarviokohdakseen 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito.

Talousarviokohdan 3 10 09 toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia. Talousarvioehdotuksen mukaiset käyttötalouden tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) ovat 10,4 milj. euroa (TA 2023 noin 10,8 milj. euroa) ja käyttömenot 98,9 milj. euroa (TA 2023 noin 91,4 milj. euroa). Menot nousevat noin 7,4 milj. euroa (8,1 %).

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu muun muassa talvihoidon budjettivajeen korjaus 3 milj. euroa, palkkojen sopimuskorotukset sekä osuus toimialan ICT-kustannuksista.

Talvikunnossapidon 3,0 milj. euron lisämäärärahalla pystytään vastaamaan lumenkuljetustarpeisiin, mutta edelleen kustannushaasteita aiheuttavat peruspalveluiden hintaindeksiä nopeammin kasvavat urakkasopimusten kustannukset, ympäristömääräysten noudattamisen lisäkustannukset liittyen lumenkaatoon mereen sekä kaupunkilaisten liikumistarpeita vastaaviin talvikunnossapidon laatutason nostoihin vastaaminen.

Investoinnit

Talousarvioehdotuksen investointiesitykset vuodelle 2024 perustuvat kaupunginhallituksen 12.6.2023 päättämään raamiin. Investointime-

noista kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitetut talousarviokohdat 8 01 Kiinteä omaisuus, 8 03 Kadut ja liikenneväylät, 8 04 Puistot ja liikunta-alueet, 8 09 Kaupunkiuudistus sekä 8 10 Suuret liikennehankkeet on kaupunginhallituksen raamissa esitetty yhtenä kokonaisuutena. Muut investointimenot on esitetty raamissa talousarviokohdittain.

Kaupunginhallituksen käyttöön talousarviokohdalle 8 08 osoitetut määrärahat ehdotetaan siirrettäväksi kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön.

Digitalisaation ja tiedolla johtamisen edellytysten parantamiseksi esitetään määrärahan kohdentamisen muutosta ICT-irtaimen investointimäärärahoista käyttötalouteen. Määrärahojen siirto käyttötalouteen parantaa digitalisaation edistämisen resursointia.

Investointitulot

Vuonna 2024 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 85 milj. eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 4,25 milj. euroa. Erotuksena syntyvät 80,75 milj. euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja hallinto.

Vuonna 2024 rakennuksia ja osakkeita arvioidaan myytävän 20 milj. eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 8 milj. euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja hallinto.

Taloussuunnitelmavuosina 2025-2026 rakennusten ja osakkeiden myyntitulojen arvioidaan olevan 10 milj. euroa vuodessa, josta myyntivoittojen osuuden arvioidaan olevan 5 milj. euroa vuodessa.

Investointimenot

Talousarvioehdotuksessa esitetään kaupunkiympäristön käyttöön määrärahaa yhteensä 608,6 milj. euroa.

Talousarviokohtaan 8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 42,5 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen sekä täydennyskorvaukset ja korjausinvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 15,4 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokotaan 8 02 Rakennukset uudis-, lisärakennus- ja korjaushankkeisiin, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 312,4 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 03 Kadut ja liikenneväylät uudisrakentamiseen, perusparannukseen sekä muihin investointeihin, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 97,5 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 04 Puistot ja liikunta-alueet, uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjauksiin sekä pääosin liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden peruskorjauksiin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 32,2 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 05 03 Irtaimen omaisuuden perushankinta, kaupunkiympäristön toimialan käytettäväksi ehdotetaan talousarvioehdotuksessa 6,4 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 06 01 Hitas-osakkeiden ostaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 1 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 14,1 milj. euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 87,1 milj. euron määrärahaa.

Investointeja koskevat tarkemmat tiedot on esitetty liitteissä 6-15.

Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet mittareineen sekä sitovien toiminnallisten tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan on esitetty liitteessä 3.

Toimialan muut toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia toiminnallisia tavoitteita täydentäviä tavoitteita, jotka tukevat kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista.

Muut toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 4.

Palvelukustannukset ja suoritteet

Palvelukustannukset ja suoritteet on esitetty liitteessä 2.

Toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto on liitteessä 17.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Sutela, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39841
leena.sutela(a)hel.fi
Maria Sillanpää, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus 2024_KYMP
- 2 Palvelukustannukset ja suoritteet talousarviokohdittain 2024_KYMP
- 3 Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2024_KYMP
- 4 Muut toiminnalliset tavoitteet 2024_KYMP
- 5 Käyttötaloustaulukot 2024_KYMP
- 6 Esirakentamishankkeiden rakentamisohjelma 2024–2026_KYMP
- 7 Hankeohjelma rakennukset 2024–2033_KYMP
- 8 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2024–2033_KYMP
- 9 Infrainvestointien investointiohjelma 2024_KYMP
- 10 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2024-2033_KYMP
- 11 Katujen ja liikenneväylien rakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 12 Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamisohjelma 2024–2026
- 13 Kaupunki uudistusalueiden ja suurten liikennehankkeiden rakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 14 Yhteenvetotaulukko investoinnit 2024_KYMP
- 15 Projektialueiden infrarakentamisohjelma 2024-2026_KYMP
- 16 Kaupunkiliikenne Oy investoinnit ja palvelukorvaukset 2024-2033_KYMP
- 17 Henkilöstötoimikunnan lausunto allekirjoittamaton TAE2024_KYMP_nettiin
- 18 Henkilöstötoimikunnan lausuntoTAE2024 allekirjoitettu 2024_KYMP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.09.2023 § 438

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.09.2023 § 184

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 156

12.09.2023

Asia/5

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.09.2023 § 121

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 15.08.2023 § 26